

Sygn. akt III AUa 727/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak (spr.)
Sędziowie:	SSA Daria Stanek SSA Maciej Piankowski
Protokolant:	sekr.sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r. w Gdańsku

sprawy M. P.

z udziałem zainteresowanego M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 marca 2015 r., sygn. akt V U 18/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz zainteresowanego M. W. kwotę 150,00 (sto pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Maciej Piankowski

Sygn. akt III AUa 727/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 listopada 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że M. P. od dnia 01 kwietnia 2014 r. jako pracownik u płatnika składek – (...) M. W. podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z podstawą wymiaru składek na te ubezpieczenia w wysokości odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia, tj. 1.680 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. P. domagając się jej zmiany oraz wskazując, że faktycznie świadczyła pracę na stanowisku kierownika sali za wynagrodzeniem (...)600 zł brutto, a nie 1.680 zł brutto i nie była świadoma, że składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne odprowadzane były od kwoty najniższego wynagrodzenia, tj. od kwoty 1.680 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł m.in.: o jego oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz tego organu kosztów procesu według norm przepisanych, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 06 lutego 2015 r. w sprawie V U 18/15 Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wezwał do udziału w sprawie w charakterze strony M. W., który poparł wniesione przez ubezpieczoną odwołanie.

Wyrokiem z dnia 06 marca 2015 r. w sprawie V U 18/15 Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. w ten sposób, że ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. P. z tytułu zatrudnienia w (...) M. W. od dnia 01 kwietnia 2014 r. w wysokości (...)600 zł miesięcznie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

M. W. od 3 lat prowadzi działalność gospodarczą po firmą (...) M. W., której przedmiotem jest działalność restauracyjna i cateringowa. Księgowym firmy jest S. W.. M. P. odbywała praktyki w hotelu, który prowadziła matka M. W.. Ubezpieczona po ukończeniu szkoły w zawodzie technik-hotelarz i odbyciu praktyk otrzymała referencje i listy polecające od matki M. W., a wiedząc że on poszukuje pracownika zaproponowała mu swoją kandydaturę na stanowisko menagera.

W dniu 01 kwietnia 2014 r. pomiędzy M. W., a M. P. zawarta została umowa o pracę na czas nieokreślony na stanowisku menagera kierownika sali za wynagrodzeniem brutto (...)600 zł. Ubezpieczona co miesiąc podpisywała listy płac oraz listy obecności.

Restauracja jest czynna codziennie. Ubezpieczona pracowała od poniedziałku do piątku.

Do obowiązków ubezpieczonej należało sporządzanie zamówień na alkohol, napoje oraz żywność, a także raportów dziennych kelnerów. Potem pod koniec miesiąca rozliczała sprzedaż alkoholu, robiła remanent i sprawdzała, czy zgadza się sprzedaż z zakupem. Nadto podpisywała i wystawiała faktury. Ubezpieczona była przełożoną kucharki i kelnerów.

Przedsiębiorstwo (...) zatrudnia około 17 osób, w tym 8-9 pracowników oraz 8 uczniów. Firma przynosi dochody, ciągle się rozwija i nie posiada zaległości podatkowych i z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.

Właściciel przedsiębiorstwa większość czasu spędza poza jego siedzibą. Na stanowisku menagera chciał zatrudnić osobę darzoną zaufaniem, ponieważ osoba ta zajmuje się zamówieniami alkoholu i jego obrotem oraz nadzorem nad innymi pracownikami.

Po odejściu ubezpieczonej na urlop macierzyński M. W. zatrudnił na jej miejsce inną osobę - K. Z. za wynagrodzeniem wyższym niż wynagrodzenie ubezpieczonej.

W dokumentach rozliczeniowych za miesiąc kwiecień i maj 2014 r. wykazano podstawę wymiaru składek w kwocie 1.680 zł brutto. Dokumenty korygujące powyższą podstawę wymiaru składek na kwotę (...)600 zł złożone zostały dopiero w dniu 28 lipca 2014 r.

Od dnia 07 lipca 2014 r. M. P. korzystała ze zwolnienia lekarskiego w związku z ciążą.

W dniu (...) ubezpieczona urodziła dziecko. Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego ubezpieczona zamierza wrócić do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 19 listopada 2014 roku stwierdził, że M. P. od dnia 01 kwietnia 2014 r. jako pracownik u płatnika składek – (...) M. W. podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z podstawą wymiaru składek na te ubezpieczenia w wysokości odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia, tj. 1.680 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o zeznania wymienionych wyżej świadków oraz na podstawie powołanych wyżej dokumentów dołączonych do odpowiedzi na odwołanie oraz dołączonych do odwołania. Sąd ten uznał zeznania oraz dokumenty za wiarygodny materiał dowodowy, jako że były one jasne, logiczne i zrozumiałe oraz wzajemnie się uzupełniały, tworząc łącznie spójną całość. Nie znalazł podstaw do podważenia wiarygodności któregokolwiek z powołanych wyżej dowodów.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie M. P. jest zasadne.

Sąd ten wskazał, że wyjściową i zasadniczą kwestią sporną w sprawie było ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej.

Organ rentowy w toku postępowania nie kwestionował co do zasady powstania tytułu ubezpieczenia, tj. stosunku pracy pomiędzy M. W., a M. P. w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji, a jedynie wysokość wynagrodzenia, które płatnik składek wskazał jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia. Źródłem zarzutów organu rentowego było ustalenie, że w dokumentach rozliczeniowych za miesiąc kwiecień i maj 2014 r. wykazano podstawę wymiaru składek w kwocie 1.680 zł brutto, a nowa podstawa wynagrodzenia pojawiła się dopiero w dokumentach korygujących, które złożone zostały dopiero w dniu 28 lipca 2014 r., w momencie kiedy ubezpieczona przebywała już na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Sąd Okręgowy aprobuje przy tym pogląd, że chodzi tu o faktycznie wypłacone pracownikowi w danym miesiącu kalendarzowym wynagrodzenie wraz z tymi składnikami i świadczeniami, które z mocy § (...) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) nie są wyłączone z podstawy wymiaru składek (por. wyrok S.N. z dnia 02 lipca 2009 r., II BU 29/08 oraz uchwałę S.N. z dnia 10 września 2009 r., I UZP 5/09, OSNP 2010/5-6/71).

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że w dniu 01 kwietnia 2014 r. między M. W., a M. P. doszło do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku menagera (kierownika sali). Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego umowa łącząca strony była również realizowana.

Rozstrzygając spór jaki zaistniał na gruncie niniejszej sprawy Sąd I instancji przede wszystkim wskazał, że z punktu widzenia treści stosunku pracy i roszczeń z niego wynikających nie ma przeszkód, aby prywatny pracodawca przyznawał pracownikowi świadczenia w dowolnie wysokich kwotach. Autonomia stron umowy o pracę w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także względem interesu publicznego. Na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych ocena wysokości wynagrodzenia uzgodnionego przez strony stosunku pracy ma istotne znaczenie z uwagi na okoliczność, że ustalanie podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy następuje w oparciu o przychód, o którym mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, a więc wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne, a w szczególności wynagrodzenie

zasadnicze. Umowa o pracę wywołuje bowiem skutki bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, oraz dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych kształtując stosunek ubezpieczenia społecznego, w tym wysokość składki, co w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń.

Sąd ten uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy może stanowić podstawę rozstrzygnięcia. M. W., który zatrudnia M. P., prężnie funkcjonuje w branży restauracyjno-cateringowej, ciągle się rozwija, zatrudnia pracowników i dobrze rokuje na przyszłość. Przedsiębiorca ten nie ma także zaległości zarówno podatkowych, jak również z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Często jego nieobecność uzasadniała także zatrudnienie osoby menagera, który sprawuje nadzór zarówno nad zamówieniami towarów, jak również nad innymi podległymi pracownikami.

Z materiału dowodowego wynika także, że ubezpieczona zajmowała stanowisko, które jest zgodne z kierunkiem jej wykształcenia. M. P. jako jedyna zajmowała się zamówieniami na alkohol, napoje oraz żywność, remanentami. Nadto prowadziła raporty dzienne kelnerów i nadzorowała ich pracę.

Zgodnie z art. 78 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.) wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Zdaniem Sądu Okręgowego wynagrodzenie ustalone w kwocie (...)600 zł brutto nie jest wynagrodzeniem wygórowanym, lecz jest to godziwa stawka za obowiązki, jakie wykonywała M. P..

Sąd ten podkreślił, że według Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale 2014 r. (M.P. z 2014 r., poz. 326) przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2014 r. wyniosło 3.895,31 zł.

Wywodził dalej, że wynagrodzenie w kwocie (...)600 zł brutto jest więc płacą realną, niewygórowaną, zwłaszcza dla osoby posiadającej odpowiednie kompetencje i cenionej przez pracodawcę. Wbrew twierdzeniom ZUS, nie jest to wynagrodzenie fikcyjne, które miało na celu uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Reasumując, Sąd I instancji uznał, że okoliczności sprawy nie wskazują, iż wynagrodzenie zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.).

W świetle przytoczonych okoliczności Sąd ten przyjął, że nie było zasadnym ustalenie przez Oddział ZUS decyzją z dnia 19 listopada 2014 r., że M. P. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 01 kwietnia 2014 r. z tytułu zatrudnienia przez M. W. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 1.680,00 zł miesięcznie.

Jedynie na marginesie wskazał, że wydanie decyzji pozwalającej na wyrównanie różnicy podstawy naliczenia zasiłku chorobowego możliwe będzie dopiero po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 477¹⁴ § (...) k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 58 § (...) k.c. w zw. z art. 300 k.p. przez uznanie, że nie wystąpiły okoliczności pozwalające na przyjęcie, że zawarta między stronami umowa o pracę z dnia 01 kwietnia 2014 r. w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego i jako taka nie rodzi skutków prawnych.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowania sądowego pierwszo-instancyjnego w niniejszej sprawie oraz obszernie kwestionował przyjęcie przez Sąd I instancji, że wynagrodzenie M. P. za pracę w kwocie (...)600 zł brutto z tytułu zatrudnienia u M. W. od dnia 01 kwietnia 2014 r. jest wynagrodzeniem godziwym

w rozumieniu art. 78 k.p., tj. odpowiadającym w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniającym ilość i jakość wykonywanej pracy.

Zdaniem apelującego kwestionowana umowa o pracę miała na celu obejście prawa, a jej celem nie było świadczenie pracy, a tylko włączenie ubezpieczonej do pracowniczego ubezpieczenia społecznego i uzyskanie (przy wyższej podstawie wymiaru) świadczeń kosztem ubezpieczonych, którzy sumiennie opłacają wysokie składki na ubezpieczenia społeczne.

Organ rentowy podkreślił, że w dokumentach rozliczeniowych za miesiące: kwiecień i maj 2014 r. wykazano podstawę wymiaru składek w kwocie 1.680 zł, zaś nowa podstawa (...) 600 zł pojawiła się dopiero w korygujących dokumentach rozliczeniowych za powyższe miesiące złożone w dniu 28 lipca 2014 r., a więc w momencie, kiedy pracownika korzystała już ze zwolnienia lekarskiego w związku z ciążą (od dnia 07 lipca 2014 r.).

W konkluzji apelacji organ ten wnosił o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie

(...) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Słupsku do ponownego rozpoznania,

3) zasądzenie od „każdego” ubezpieczonego na rzecz tego organu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Po uzupełnieniu postępowania dowodowego w postępowaniu apelacyjnym okazało się, że apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Na wstępie Sąd II instancji zauważa, że przeprowadzone w postępowaniu sądowym pierwszo-instancyjnym w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe nie daje miarodajnej odpowiedzi na pytania: o przyczynę rozbieżności zachodzącej pomiędzy umówioną wysokością wynagrodzenia ubezpieczonej, a wysokością tego wynagrodzenia podaną w przesłanych do organu rentowego dokumentach rozliczeniowych za miesiące: kwiecień i maj 2014 r., warunki na jakich zainteresowany zatrudnia innych pracowników oraz posiadane przez odwołującą kwalifikacje.

Tym samym zachodziła konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego przeprowadzonego w postępowaniu sądowym pierwszo-instancyjnym w tej sprawie celem wyczerpującego wyjaśnienia tych okoliczności.

W związku z powyższym, w celu uzupełnienia postępowania dowodowego przeprowadzonego przez Sąd Okręgowy, na mocy art. 382 k.p.c., Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dopuścił dowód z zeznań świadka S. W. – księgowego na okoliczności jak w tezie dowodowej postanowienia z dnia 09 października 2015 r. w sprawie III AUa 727/15 (k. 48 akt sprawy 00:00:34) oraz zobowiązał tym postanowieniem zainteresowanego do złożenia: akt osobowych M. P. i informacji o okresie prowadzenia działalności gospodarczej i jej przedmiotu, ilości osób zatrudnionych: w 2013 r. i w 2014 r. oraz ich stanowisk, warunków zatrudnienia, tj. rodzaju umowy (o pracę, zlecenia, jeśli umowa o pracę, to czy na pełny etat i na jaki okres).

Świadek S. W. na rozprawie w sprawie III AUa 727/15 w dniu 14 grudnia 2015 r. podał m.in., że to on przygotował druk zatrudnienia ubezpieczonej oraz wyjaśnił, iż wskazanie w skierowanych do organu rentowego dokumentach rozliczeniowych za miesiące: kwiecień i maj 2014 r. jako wynagrodzenia ubezpieczonej za pracę kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, zamiast umówionego przez strony kwestionowanej umowy o pracę wynagrodzenia za pracę, wynikało z jego pomyłki, co znajduje wyraz w treści przedłożonego w toku postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie pisma informacyjnego i wyjaśniającego z dnia 27 października 2014 r. Ponadto świadek ten wskazał, że zbieg w czasie momentu złożenia korekt dokumentów rozliczeniowych za miesiące: kwiecień i maj 2014 r.

z okresem korzystania przez odwołującą ze zwolnienia lekarskiego w związku z ciążą był przypadkowy. Poinformował ponadto, że M. P. od dnia 12 listopada 2015 r. powróciła do pracy u M. W. z tym samym wynagrodzeniem w kwocie 2.600 zł i na to samo stanowisko (k. 60 akt sprawy 00:02:29).

Z treści przedłożonej przez zainteresowanego informacji z dnia 26 października 2015 roku (k. 53 i 54 akt sprawy) wynika, że przedmiotem prowadzonej przez niego od dnia 01 grudnia 2009 r. działalności gospodarczej jest prowadzenie lokalu gastronomiczno-restauracji, w 2013 r. zatrudniał on 7 pracowników na stanowiskach: kucharzy i barmanów (w tym 3 na umowy na czas nieokreślony i 4 na umowy na czas określony, 6 na pełny etat i 1 na ¼ etatu) oraz 7 uczniów, zaś w 2014 r. zatrudniał 8 pracowników na stanowiskach: kucharzy, barmanów, managera i prezentera muzycznego (w tym 7 na umowy na czas nieokreślony i 1 na umowę na czas określony, 7 na pełny etat i 1 na ¼ etatu) oraz 9 uczniów.

Z treści dokumentów zawartych w aktach osobowych M. P., a w szczególności: kwestionariusza osobowego z dnia 01 kwietnia 2014 r., świadectwa ukończenia Technikum nr (...) w B. z dnia 27 kwietnia 2012 r. i świadectwa dojrzałości z dnia 29 czerwca 2012 r. (wszystkie dokumenty koperta k. 55 akt sprawy) wynika, że ubezpieczona ukończyła Technikum nr (...) w B. i zdobyła zawód technik hotelarz oraz zdała egzamin maturalny.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii wysokości podstawy wymiaru składek M. P. na ubezpieczenia społeczne z tytułu jej zatrudnienia przez M. W. od dnia 01 kwietnia 2014 r.

Przepis art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową) daje organowi rentowemu kompetencje do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień i w ramach obowiązującej go procedury zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (por. wyrok S.N. z dnia 04 sierpnia 2005 r., II UK 16/05, LEX nr 182776).

Realna możliwość takiej kontroli powstaje po przekazaniu przez płatnika składek raportu miesięcznego, przedkładanego zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy systemowej. W raporcie płatnik przedstawia między innymi dane o tytule ubezpieczenia i podstawie wymiaru składek oraz dokonuje zestawienia należnych składek na poszczególne ubezpieczenia. Dane te mogą być zakwestionowane zarówno przez ubezpieczonego, jak i przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować także wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Na podstawie art. 41 ust. 13 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest również uprawniony do zamiany przekazanych przez płatnika składek informacji o wysokości wynagrodzenia (por. uchwała S.N. z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, LEX nr 148238 i wyrok S.N. z dnia 19 maja 2009 r., III UK 7/09, LEX nr 509047).

Podkreślić w tym miejscu należy, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (por. wyrok S.A. w Krakowie z dnia 25 września 2012 r., III AUa 398/12, LEX nr 1223252).

Takie rozumienie godziwości wynagrodzenia odpowiada kryteriom ustalania wysokości wynagrodzenia z art. 78 § 1 k.p. (por. wyrok S.N. z dnia 25 sierpnia 2010 r., II PK 50/10, LEX nr 707421).

Przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych stało w niniejszej sprawie zadanie stwierdzenia, czy kwota wynagrodzenia M. P. ustalona w umowie o pracę na czas nieokreślony z dnia 01 kwietnia 2014 r. (k. 5 akt sprawy i akta osobowe k. 55 akt sprawy), tj. 2.600 zł brutto miesięcznie daje podstawy do uznania, że wynagrodzenie to nie odpowiada kryteriom

z art. 78 § 1 k.p., jest rażąco zawyżone i zostało ustalone przez strony stosunku pracy z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych w zakresie postępowania dowodowego ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z art. 232 k.p.c., obowiązuje więc zasada kontradiktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę (por. wyrok S.N. z dnia 07 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

Ponieważ M. P. kwestionuje podstawę wymiaru składek ustaloną zaskarżoną decyzją, a zatem spoczywa na niej obowiązek przedstawienia dowodów na poparcie swojego stanowiska, zgodnie z którym jej wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia na stanowisku managera (kierownika sali) w wymiarze pełnego etatu w kwocie 2.600 zł brutto miesięcznie odpowiada kryteriom z art. 78 § 1 k.p. i nie zmierza do nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu II instancji odwołująca w oparciu o przeprowadzone w przedmiotowej sprawie dowody zdołała wykazać zasadność swojego stanowiska.

Dowody te, a w szczególności: przedłożone dokumenty w postaci: pisma informacyjnego i wyjaśniającego z dnia 27 października 2014 r. (k. 3 akt ZUS i k. 4 akt sprawy), umowy o pracę z dnia 01 kwietnia 2014 r. (k. 5 akt sprawy i akta osobowe k. 55 akt sprawy), kwestionariusza osobowego z dnia 01 kwietnia 2014 r., CV, podania o pracę, świadectwa ukończenia Technikum nr (...) w B. z dnia 27 kwietnia 2012 r. i świadectwa dojrzałości z dnia 29 czerwca 2012 r. (koperta k. 55 akt sprawy), informacji z dnia 26 października 2015 r. (k. 53-54 akt sprawy) oraz przesłuchania w charakterze stron: M. P. (k. 26 akt sprawy 00:26:54) i M. W. (k. 26-27 akt sprawy k. 00:35:08) w sposób jednoznaczny wskazują, że powierzony ubezpieczonej zakres kompetencji i odpowiedzialności związany z zatrudnieniem na stanowisku managera (kierownika sali) odpowiada jej kwalifikacjom formalnym i praktycznym, jak również uzasadnia ustalenie jej wyższego wynagrodzenia za pracę, aniżeli to umówione dla innych pracowników zainteresowanego (kucharzy, barmanów i od 2014 r. prezentera muzycznego).

Niezasadnie zatem organ rentowy kwestionuje wysokość wynagrodzenia M. P. przez jego porównywanie z wysokością wynagrodzeń pozostałych pracowników M. W., ponieważ abstrahuje przy tym od zakresu obowiązków powierzonych ubezpieczonej i innym pracownikom, a z którym wysokość wynagrodzenia za pracę pozostaje w ścisłym związku.

Stanowisko apelującego, zgodnie z którym jedyną przyczyną ustalenia przez strony kwestionowanej umowy o pracę wynagrodzenia M. P. na kwotę 2.600 zł brutto miesięcznie było uzyskanie dla niej wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych kosztem ubezpieczonych, którzy sumiennie opłacają wysokie składki na ubezpieczenia społeczne, nie znajduje miarodajnego oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Po pierwsze w świetle zeznań świadka S. W. (k. 60 akt sprawy 00:02:29) rozbieżność zachodząca pomiędzy kwotą wynagrodzenia ubezpieczonej, wskazaną w dokumentach rozliczeniowych za miesiące: kwiecień i maj 2014 r., tj. 1.680 zł brutto miesięcznie, a kwotą wynikającą z kwestionowanej umowy o pracę, tj. 2.600 zł brutto miesięcznie była jedynie następstwem pomyłki tego świadka, co koresponduje z treścią: dokumentów w postaci: zaświadczenia płatnika składek ZUS Z-3 z dnia 07 października 2014 roku (k. 2 akt ZUS), list płac i list obecności odwołującej (k. 6-14 akt sprawy) oraz informacji z dnia 26 października 2015 r. (k. 53-54 akt sprawy), jak i przesłuchania w charakterze stron: M. P. (k. 26 akt sprawy 00:26:54) i M. W. (k. 26-27 akt sprawy k. 00:35:08).

Po drugie treść zeznań tego świadka wskazuje również (k. 60 akt sprawy 00:02:29), że ubezpieczona po zakończeniu urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu rodzicielskiego od dnia 12 listopada 2015 r. powróciła do pracy u zainteresowanego na to samo stanowisko i z tym samym wynagrodzeniem, tj. 2.600 zł brutto.

Po trzecie stan ciąży na ogół nie uniemożliwia wykonywania zatrudnienia poza przypadkami prac wzbronionych pracownikom w ciąży (w niniejszej sprawie pracodawca nie powierzył pracownicy wykonywania takich prac), zaś

odmówienie zatrudnienia pracownicy na stanowisku kierowniczym za odpowiednio wyższym wynagrodzeniem za pracę jedynie z uwagi na fakt jej ciąży uzasadniałoby zarzut dyskryminacji z uwagi na płeć.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, że wbrew stanowisku apelującego, umówione wynagrodzenie M. P. za pracę w kwocie 2.600 zł brutto miesięcznie odpowiada rodzajowi wykonywanej przez ubezpieczoną pracy, posiadanym przez nią kwalifikacjom, jak również uwzględnia ilość i jakość świadczonej pracy, a zatem ustalone przez strony kwestionowanej umowy o pracę wynagrodzenie za pracę uznać należy za godziwe.

Określone przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji wynagrodzenie za pracę w kwocie 1.680 zł brutto miesięcznie nie odpowiada kryteriom wynagrodzenia godziwego.

Wobec ustalenia, że łącząca M. P. z M. W. umowa o pracę z dnia 01 kwietnia 2014 r. (k. 5 akt sprawy i akta osobowe k. 55 akt sprawy) w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia za pracę, tj. § 1 pkt 4, nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, a w szczególności z zasadą ekwiwalentności składek i świadczeń, nie zachodzą przesłanki z art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. do uznania jej za nieważną w tym zakresie.

W związku z powyższym za niezasadny uznać należy zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Uznając apelację organu rentowego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu poniesionych przez zainteresowanego w postępowaniu apelacyjnym w niniejszej sprawie - kosztach jego przejazdów do sądu, na mocy art. 98 § 1 i § 2 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Maciej Piankowski